

บันทึกการประชุม  
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ  
ครั้งที่ ๔๒๐  
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐  
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนิติ ธิงเสณี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภุชเรตน์ ทักขาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๒. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	(ลาการประชุม)

**ผู้เข้าร่วมประชุม คือ****ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการ ๓

**ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ**

๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ

๒. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

**ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ**

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางชื่นสมน นีวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๔. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

**สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

๑. นายพัชโรดม ลิมปิษเฐียร

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

๒. นางสาวจิระ พุ่มพวง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๔. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

**เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา**

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

**ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม**

ไม่มี

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม**

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๑๙ วันพุธ ที่ ๑๘

ตุลาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

## ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

### พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๒๑ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

#### มาตรา ๑๒๑

“มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลให้ยกคำร้องขอด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สำร่ายผิดปกิตามที่ถูกกล่าวหา และถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอนตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสองหรือวรรคสี่ ให้ผู้บังคับบัญชา ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี สั่งเพิกถอนคำสั่งไล่ออกหรือถอดถอนโดยเร็ว และผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด ที่พึงได้รับถ้ามิได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม การจะดำเนินการอย่างไรให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี กำหนด”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ในวรรคหนึ่ง ควรใช้คำว่า “ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งถอดถอน” แทนคำว่า “ผู้บังคับบัญชา ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัด” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะตามร่างมาตรา ๑๒๐

๒) ในวรรคหนึ่ง ควรใช้คำว่า “ตามระเบียบบริหารงานบุคคลหรือมติคณะรัฐมนตรี” แทนคำว่า “ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๓) ควรกำหนดเงื่อนไขเพื่อห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความขึ้นอ้างอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลให้ยกคำร้องขอด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สำร่ายผิดปกิตามที่ถูกกล่าวหา และถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอนตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสองหรือวรรคสี่ ให้ผู้บังคับบัญชา ปลัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี สั่งเพิกถอนคำสั่งไล่ออกหรือถอดถอนโดยเร็ว และผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด ที่พึงได้รับถ้ามิได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลให้ยกคำร้องขอด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สำร่ายผิดปกิตามที่ถูกกล่าวหา และถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอนตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสองหรือวรรคสี่ ให้ผู้บังคับบัญชา ปลัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี สั่งเพิกถอนคำสั่งไล่ออกหรือถอดถอนโดยเร็ว และผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง

ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด ที่พึงได้รับถ้ามิได้ถูกไล่ออกหรือถูกถอดถอน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม การจะดำเนินการอย่างไรให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการ คณะกรรมการตุลาการ ศาลปกครอง หรือคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี กำหนด”

#### มาตรา ๑๒๒

“มาตรา ๑๒๒ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่สามารถ บังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตก เป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือ การกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สิน ที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการ โอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะเหตุแห่งการแปลงสภาพหรือเหตุอื่น ให้ดำเนินการ ตามมาตรา ๘๔ โดยอนุโลม”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีและว่าความแทนได้

๒) ควรกำหนดให้การบังคับคดีเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) ควรกำหนดข้อยกเว้นในเรื่องการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการประสาน ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อติดตามทรัพย์สินคืน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ดำเนินคดีและว่าความแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้อยู่แล้ว

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดข้อยกเว้น เรื่องการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอ หรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นซึ่งเป็นไปตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๒๒ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๑๒๓

“มาตรา ๑๒๓ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐนั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ในการกำหนดดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติให้ถูกต้องไว้ตามสมควร

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการอยู่ก่อนที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาจะเข้าดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ หรือในกรณีของบุตร เป็นการเข้ามีส่วนได้เสียตาม (๔) เพราะเป็นการประกอบอาชีพตามปกติ

คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ไม่ควรบัญญัติให้การกระทำของคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งที่ดำเนินกิจการตามร่างมาตรา ๑๒๓ เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาตามร่างมาตรา ๑๕๙ แต่หากมีกรณีจำเป็นต้องกำหนด ก็ควรมีบทบัญญัติห้ามคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง มิให้มีการกระทำตามมาตรา ๑๒๓ วรรคสองไว้ให้ชัดเจน

๒) ควรบัญญัติให้ร่างมาตรา ๑๒๓ (๓) ครอบคลุมถึงการรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากราชการส่วนท้องถิ่น” ด้วย

ประธานกรรมการสอบสวนว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดบทลงโทษแก่คู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๕๙ ได้กำหนดบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๒๓ อย่างไรก็ตาม ควรแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๕๙ โดยกำหนดบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาความในวรรคหนึ่ง โดยมีความเห็นว่าที่ผ่านมากณะกรรมาการ ป.ป.ช. ไม่มีการประกาศกำหนดห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งแต่อย่างใด จึงควรแก้ไขความในวรรคหนึ่งโดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งด้วย ส่วนความว่า “เว้นแต่เป็นการดำเนินการอยู่ก่อนที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาจะเข้าดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ” ในวรรคสองอาจมีเนื้อหาที่ทำให้เกิดความสับสน จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินการกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะดังกล่าว เป็นการดำเนินการกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นบทบัญญัติที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาได้ดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ หรือในกรณีของบุตร เป็นการเข้ามีส่วนได้เสียตาม (๔) เพราะเป็นการประกอบอาชีพตามปกติ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “เว้นแต่เป็นการดำเนินการอยู่ก่อนที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาจะเข้าดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ” ในวรรคสอง มีความหมายที่ชัดเจนแล้ว ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดที่คณะกรรมาการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ในวรรคสองด้วย เนื่องจากมาตรา ๑๐๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๑) ของร่างมาตรานี้มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๑๐๐ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๑๐๐ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี” และมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง

มาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสองโดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าวเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้จะไม่มีผลกระทบต่อคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไปแล้ว และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่ใช่บรรพบุรุษของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่ใช่บรรพบุรุษดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นบุตรที่รับบุตรบุญธรรมที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาของบุตรดังกล่าวนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐ หรือในกรณีที่ของบุตร เป็นบุตรเขยที่มีส่วนได้เสีย ตาม (๕) เพราะเป็นบุตรของของบุตรที่ตนมีชดเชยจะเข้ารับตำแหน่ง”

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๓) อาจไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่มีการรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๘๔ ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามความใน (๓)

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒๓ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดกรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐนั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐนั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ในการกำหนดดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติให้ถูกต้องได้ตามสมควร

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของ

เอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็น ทวิภคินหรือทวิภคินคู่สมรส ที่คู่สมรสหรือบิดาหรือมารดาของเจ้าพนักงานของรัฐนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐ หรือในกรณีที่ ของบุตร เป็นทวิภคินที่มีส่วนได้เสียตาม (๕) เพราะเป็นทวิภคินประภคินหรือทวิภคินคู่สมรส ที่จะเข้ารับตำแหน่งคู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย”

#### มาตรา ๑๒๕

“มาตรา ๑๒๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือศีลธรรมจรรยาตามฐานานุกรม

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐด้วยโดยอนุโลม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรบัญญัติให้การกระทำของคู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างมาตรา ๑๒๕ เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาตามร่างมาตรา ๑๕๙ แต่หากมีกรณีจำเป็นที่ต้องกำหนดก็ควรมีบทบัญญัติห้ามคู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างมาตรา ๑๒๕ มิให้มีการกระทำตามร่างมาตรา ๑๒๕ วรรคสามไว้ให้ชัดเจน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในวรรคสามเป็นการกำหนดห้ามคู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างจากความในร่างมาตรา ๑๒๓ ซึ่งกำหนดห้ามคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะดำเนินกิจการตามร่างมาตรา ๑๒๓

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ในวรรคสอง ควรใช้คำว่า “ธรรมจรรยา” แทนคำว่า “ศีลธรรมจรรยา”



ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือที่สภรพ ตามธรรมนูญรยาตามฐานานุกรม”

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่า ความว่า “บุตร” ในวรรคสาม หมายความว่าบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเท่านั้นหรือไม่ ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “บุตร” ในวรรคสาม หมายความว่าบุตรที่บรรลุนิติภาวะและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะซึ่งได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พนักงานของรัฐ

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือที่สภรพตามธรรมนูญรยาตามฐานานุกรม

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐด้วยโดยอนุโลม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม”

#### มาตรา ๑๓๐

“มาตรา ๑๓๐ ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้วหรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง “ไม่ต้องรับโทษ” ตามร่างมาตรา ๑๓๐ ให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๘๗ ที่บัญญัติว่า “ให้พ้นจากความรับผิด”

๒) ร่างมาตรา ๑๓๐ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือยืนยันคำสั่ง หรือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงข้อมูลภายในสามสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ อาจขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๗๐ แห่งประมวล

กฎหมายอาญา ประกอบกับในการดำเนินการมีมาตรการในเรื่องการกันบุคคลไว้เป็นพยานอยู่แล้ว โดยมาตรา ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า

“มาตรา ๗๐ ผู้ใดกระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน แม้คำสั่งนั้นจะมีขอบด้วยกฎหมาย ถ้าผู้กระทำมีหน้าที่หรือเชื่อโดยสุจริตว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ เว้นแต่จะรู้ว่าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งมีขอบด้วยกฎหมาย”

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้ความว่า “ไม่ต้องรับโทษ” ในร่างมาตรานี้ถูกต้องแล้ว เนื่องจากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดแต่ไม่ต้องรับโทษ และร่างมาตรานี้เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐรู้ว่าคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นคำสั่งซึ่งมีขอบด้วยกฎหมายและได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๐ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๓๑

“มาตรา ๑๓๑ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา รายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าพนักงานของรัฐ หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา รายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าพนักงานของรัฐ รายอื่นหรือผู้ถูกกล่าวหา รายอื่นนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น และบุคคลนั้นอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด

การคุ้มครองตามวรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่งของพยานที่ดำรงอยู่และการเลื่อนชั้นเงินเดือนรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นไม่สมควรได้รับการคุ้มครอง เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาพของการกระทำผิดแล้ว หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้เงินสินบน รางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นมาตรการหรือแรงจูงใจให้บุคคลภายนอกมีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการชี้ช่อง และแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริต ซึ่งเป็นหลักการตามมาตรา ๑๐๓/๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

๒) ร่างมาตรา ๑๓๑ ไม่ได้กำหนดให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ จึงมีประเด็นว่าจะครอบคลุมถึงบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้เงินสินบน รางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเป็นมาตรการหรือแรงจูงใจให้บุคคลภายนอกมีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการชี้ช่องและแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตแล้วอาจทำให้เกิดปัญหาได้

และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีหน้าที่หลักในการตรวจสอบการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๑ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๑๓๓

“มาตรา ๑๓๓ ในการดำเนินการกับต่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต หรือตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริต”

### ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า หลักการตามมาตรา ๑๙ (๑๔) และมาตรา ๑๙ (๑๔/๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีหลักการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต ดังนี้

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒. ดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริต

การไม่กำหนดสถานะการเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศ และการดำเนินการตามพันธกรณีจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานที่มีอำนาจ (competent authority) ทั้งในแง่ของการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) และเรื่องการประสานงานคดีทุจริตระหว่างประเทศเป็นหลักการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ เรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ จึงควรกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๒ (๑) ของพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ให้อำนาจเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้นำหลักการที่บัญญัติในมาตรา ๑๙ (๑๔) และมาตรา ๑๙ (๑๔/๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดเป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่สามารถกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสถานะเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศได้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจต้องการมีสถานะเป็น ศูนย์กลางของหน่วยงานภายในประเทศในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสถานะเป็นศูนย์กลางของ หน่วยงานภายในประเทศในการแก้ไขปัญหาการทุจริตแล้ว อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กร เดียวที่มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๑๓๔

“มาตรา ๑๓๔ เมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือ ระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อให้ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การ ระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ หรือมาตรา ๑๖๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่น ตามที่ได้รับการร้องขอได้

ความผิดตามมาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๗ ถ้าผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นผู้กระทำ หรือกระทำต่อผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าพนักงานของรัฐ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรไทย ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับ กับทรัพย์สินที่ต้องริบด้วยโดยอนุโลม แต่มิให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ริบตกเป็นของแผ่นดินมา ใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ริบให้เป็นไปตามข้อตกลงกับประเทศที่ร้องขอ”

### ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดเงื่อนไขว่าต้องมีการร้องขอความช่วยเหลือ จากต่างประเทศก่อนซึ่งจะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถหยิบยกเรื่องขึ้นมาดำเนินการเองได้

๒) ร่างมาตรา ๑๓๔ วรรค ๒ ไม่ครอบคลุมฐานความผิดบางฐาน เช่น ความผิดตาม ร่างมาตรา ๑๖๒ และประเด็นคำว่า “ผู้มีสัญชาติไทย” หมายความว่ารวมถึงบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล หรือไม่ เนื่องจากตามหลักการต้องการให้การกระทำผิดของบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย นิติบุคคลไทย และ นิติบุคคลที่ประกอบกิจการในประเทศไทย แม้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษ ในราชอาณาจักร

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการทุจริตในประเทศก่อน โดยควรเข้าไปตรวจสอบหรือดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่าง ประเทศต่อเมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศเท่านั้น

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจต้องการมีอำนาจดำเนินการ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทย

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ที่กระทำความผิดฐานเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดได้อยู่แล้ว แต่ความในร่างมาตรานี้เป็นการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศที่กระทำความผิดอยู่นอกราชอาณาจักรและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทย ส่วนประเด็นคำว่า “ผู้มีสัญชาติไทย” ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ความว่า “ผู้มีสัญชาติไทย” ในวรรคสอง หมายความว่าถึงบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทยด้วย

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๔ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๓๖

“มาตรา ๑๓๖ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบและอันตรายของการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้านหรือชี้เบาะแส ตามกลไกที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๓๒

(๖) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานของรัฐ หรือภาคเอกชน เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๗) จัดทำระบบสารสนเทศของข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุผู้รับผิดชอบและความคืบหน้าของการดำเนินการของแต่ละเรื่อง เพื่อกรรมการจะได้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการดำเนินการตาม (๖) สำนักงานต้องตอบข้อหารือภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวัน”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรนำกรอบระยะเวลาตามร่างมาตรา ๑๓๖ วรรคสองกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการตอบข้อหารือที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนด เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน

๒) ควรกำหนดบทคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลที่มีหน้าที่ตอบข้อหารือ และผู้ที่ปฏิบัติตามข้อหารือโดยสุจริต และควรกำหนดขอบเขตการหารือเฉพาะในระดับหน่วยงาน หรือกลุ่มองค์กร

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดระยะเวลาให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตอบข้อหารือตาม (๖) เองได้ และเมื่อกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ภาคเอกชนด้วย จึงไม่อาจแก้ไขความในร่างมาตรานี้โดยกำหนดบทคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลที่มีหน้าที่ตอบข้อหารือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อหารือโดยสุจริต และกำหนดขอบเขตการหารือเฉพาะในระดับหน่วยงาน หรือกลุ่มองค์กรได้

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๖ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๑๓๗

“มาตรา ๑๓๗ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
  - (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
  - (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการสอบสวนทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
  - (๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการของสำนักงาน
  - (๕) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี
  - (๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
  - (๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว
  - (๘) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน
  - (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
  - (๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน
  - (๑๑) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ทั้งนี้ ในการเผยแพร่ข้อมูล ให้จัดทำสำหรับคนพิการที่จะสามารถเข้าถึงได้ด้วย
  - (๑๒) การวางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว
  - (๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่น และค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามคำร้องขอของพนักงานเจ้าหน้าที่
- การดำเนินการตาม (๑) และ (๗) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร และต้องกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม"

### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดบัญชีอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งแบบท้ายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๔ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิ การอำนวยความสะดวก และหลักประกันการทำหน้าที่ในการตรวจสอบอำนาจรัฐ และการดำรงตนในสังคม

๒) ควรกำหนดให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายไว้ในร่างมาตรา ๑๓๗ (๗) หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ที่ผ่านมามีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการ เช่น คณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย คณะอนุกรรมการด้านการป้องกันการทุจริต ขึ้นมาดำเนินงานตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย จึงเห็นว่าการตั้งคณะอนุกรรมการเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็น (๑๕) ดังนี้ "(๑๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้ง คณะกรรมการ และอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่การไต่สวน" ส่วนการกำหนดบัญชีอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งแบบท้ายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งเอง

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าควรแก้ไขความในวรรคสามโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการในลักษณะเช่นเดียวกับคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) โดยมีประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานกรรมการ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. เอง และคณะกรรมการตามวรรคสามไม่ใช่คณะกรรมการที่มีหน้าที่บริหารงานบุคคลของ

สำนักงาน ป.ป.ช. แต่เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ ที่เป็นอิสระ อย่างไรก็ตาม ความว่า “การอื่นใดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล” ใน (๓) จะทำให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการออกระเบียบหรือการตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคล ของสำนักงาน ป.ป.ช.

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่ดำเนินการออกระเบียบหรือการตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคล ของสำนักงาน ป.ป.ช. จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่าให้มีการตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของ สำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในร่างมาตรานี้

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในร่างมาตรา ๑๓๘ ว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของ สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นหลักการตามกฎหมาย ปัจจุบัน

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มี คณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. เช่นกัน ซึ่งการกำหนดให้มีคณะกรรมการ ที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นผลดีต่อข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๓) ดังนี้ “การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการสอบสวนทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ จากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่าสามคน และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการ และข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน”

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๓๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๗ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบ หรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิ และประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการสอบสวน ทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ การกำหนดให้มีคณะกรรมการ บริหารงานบุคคลซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่าสามคน และการอื่นใดอัน



เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการของสำนักงาน

(๕) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี

(๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการ เฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๘) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน

(๑๒) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ทั้งนี้ ในการเผยแพร่ข้อมูล ให้จัดทำสำหรับคนพิการที่จะสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๓) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่น และค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามคำร้องขอของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ และอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ไม่ใช้การไต่สวน

การดำเนินการตาม (๑) และ (๗) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร และต้องกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม”

#### มาตรา ๑๓๙

“มาตรา ๑๓๙ ตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้จำแนกประเภทตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการสำนักงาน สาขากระบวนการยุติธรรม ต้องเป็นผู้มีพื้นฐานความรู้สำเร็จการศึกษาสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ทั้งนี้ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้นศาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒) ข้าราชการสำนักงานประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

พนักงานไต่สวนต้องแต่งตั้งจากจากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นหลักการตามกฎหมายปัจจุบัน

๒) ควรกำหนดคุณสมบัติข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมให้สอดคล้องกับแนวทางในกฎหมายปัจจุบัน ที่ต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายขึ้นไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดคุณสมบัติของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมตาม (๑) เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีบุคลากรที่มีความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการไต่สวนและวินิจฉัยคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในบทเฉพาะกาลได้กำหนดยกเว้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาโททางกฎหมายและรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี ที่ผ่านหลักสูตรเกี่ยวกับการไต่สวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไต่สวนได้

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๑) อาจทำให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมายไม่สามารถดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานไต่สวนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายสามารถศึกษาที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และเมื่อสำเร็จการศึกษาสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาแล้ว สามารถดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานไต่สวนได้

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๙ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๑๔๑

“มาตรา ๑๔๑ ให้สำนักงาน มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดให้มีรองเลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ด้วยก็ได้

วิธีการได้มาซึ่งเลขาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒) ควรกำหนดให้วุฒิสภาเป็นผู้ให้ความเห็นชอบก่อนนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

๓) ควรกำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แต่งตั้งรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าแล้วนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

๔) ควรกำหนดสถานะของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีพ้นจากตำแหน่งตามวาระก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ประธานกรรมการกล่าวว่า เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจกำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสอบถามว่า ผู้ใดทำหน้าที่นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า มาตรา ๑๑๒ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดว่า “การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ให้ประธานกรรมการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง” และมาตรา ๑๑๒ (๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดว่า “การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการหรือเทียบเท่า ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง”

ประธานกรรมการกล่าวว่า วุฒิสภาไม่ควรเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงไม่ควรกำหนดให้วุฒิสภาเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการขององค์กรอิสระไม่ได้มีอำนาจโดยตรงในตำแหน่งเลขาธิการ แต่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการในองค์กรอิสระต่างๆ เท่านั้น และเมื่อคณะกรรมการได้มีการคัดเลือกเลขาธิการแล้ว ก็ไม่มีอำนาจในการนำความบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง แต่ต้องเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป โดยไม่ต้องส่งไปให้วุฒิสภาแต่งตั้งอีก

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ สอบถามว่า บุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่ข้าราชการสามารถจะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องมีความเป็นข้าราชการ แต่สามารถแต่งตั้งข้าราชการจากหน่วยงานของรัฐอื่นมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับการแต่งตั้งตำแหน่งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๕๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... นั้น จะกำหนดให้การแต่งตั้งตำแหน่งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

ประธานกรรมการสอบถามว่า ประธานกรรมการองค์กรอิสระจะนำความบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งตำแหน่งเลขาธิการขององค์กรอิสระได้หรือไม่

นายอิศพร จารูจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติจะต้องมีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ คือนายกรัฐมนตรี ดังนั้นประธานกรรมการองค์กรอิสระไม่สามารถนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งโดยลำพังได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เนื่องจากรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติไว้เป็นพิเศษว่าบุคคลอื่นนอกจากนายกรัฐมนตรีสามารถนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งได้ เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติควรบัญญัติให้ชัดเจนว่า ให้เสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการไว้โดยเฉพาะ ใครเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการก็ให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานองคมนตรี เป็นต้น ดังนั้น เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสามของร่างมาตรา ๑๔๑ ดังนี้ “เมื่อมีกรณีที่แต่งตั้งเลขาธิการ หรือรองเลขาธิการ ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรภุช เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาความที่บัญญัติเพิ่มเป็นวรรคสาม ของร่างมาตรา ๑๔๑ นั้น เห็นได้ชัดว่ามีความแตกต่างจากที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวจะทำให้เกิดความสับสนในการตีความหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหาร นายกรัฐมนตรีย่อมเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการอยู่แล้ว แต่เหตุที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๔๑ วรรคสาม ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติเท่านั้น มิได้เป็นการบัญญัติที่เปลี่ยนแปลงหลักวิธีปฏิบัติแต่อย่างใด

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๑ ให้สำนักงาน มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช.

จะกำหนดให้มีรองเลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

วิธีการได้มาซึ่งเลขาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

เมื่อมีกรณีที่จะแต่งตั้งเลขาธิการ หรือรองเลขาธิการ ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป”

#### มาตรา ๑๕๐

“มาตรา ๑๕๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์จะมอบหมายให้เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบมิได้ ในการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้สำหรับการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น

ให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทพงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. นั้น อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๔๐

๒) อำนาจในการตรวจสอบพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ใช้กลไกในการตรวจสอบซึ่งแตกต่างกับเจ้าหน้าที่องค์กรอิสระอื่นที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญรองรับ และขัดต่อหลักความเสมอภาค

๓) ควรกำหนดให้การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๑๕๐ เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้รับการสรรหามาโดยวิธีการที่โปร่งใส และจากบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นประจักษ์ และมีความเที่ยงธรรม เป็นกลาง เป็นผู้ตรวจสอบ และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้มีบทกำหนดโทษให้ต้องรับผิดชอบเป็นสองเท่า

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ผู้ว่า

การตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวระหว่างกันเองมิได้ ในการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้สำหรับการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น” ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินแทนก็ได้

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวระหว่างกันเองมิได้ ในการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้สำหรับการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น

ให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

### มาตรา ๑๕๑

“มาตรา ๑๕๑ เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในการนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้น”

### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าการกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจในการตรวจสอบการกระทำผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. นั้น อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๔๐

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า เหตุที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบตามร่างมาตรา ๑๕๑ เนื่องจากหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้น ไม่ได้บัญญัติเช่นเดียวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๓๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติว่า “หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย”

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้รัฐธรรมนูญจะไม่ได้บัญญัติให้อำนาจแก่องค์กรหรือบุคคลใดเอาไว้ แต่ก็สามารถที่จะบัญญัติให้มีหน้าที่และอำนาจต่างๆ ไว้ในกฎหมายลำดับรองได้ ตราบใดที่กฎหมายลำดับรองดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญก็สามารถที่จะทำได้

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอให้นำความว่า “เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล” มาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๕๑ เช่นเดียวกับถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๕๐

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๑ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล และเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในการนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๑ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในการนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น

เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้น”

#### มาตรา ๑๕๑/๑

“มาตรา ๑๕๑/๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่าผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีดังกล่าวการดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไปก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นต่อไป เมื่อผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยโดยให้ถือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในตอนท้ายของร่างมาตรา ๑๕๑/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติเป็นบทบังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนไม่ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๑/๑ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่ดังกล่าวดังกล่าว การไต่สวนเบื้องต้นของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไปก็ได้ และเมื่อดำเนินการเป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย”



## มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๑/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๑/๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินแล้วมี หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นว่า ในกรณีที่ต้นทศวรรษที่ การไต่สวนเบื้องต้นของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะกระทบต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดินยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนเอง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไปก็ได้ และเมื่อดำเนินการเป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น ต่อไป เมื่อผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยโดยให้ถือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

## มาตรา ๑๕๒

“มาตรา ๑๕๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำ จังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน กำหนด แต่ไม่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาคตามจำนวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบสองภาค จังหวัดใดเป็นที่ตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ภาคทำหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดด้วย โดยไม่ต้องตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสำหรับจังหวัดนั้น และให้มีหัวหน้าสำนักงานภาคเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. ภาคมีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน กำหนด”

## ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงก่อน ขึ้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้ด้วย

๒) การบริหารองค์กรภายในเป็นหลักประกันความเป็นอิสระประการหนึ่ง ไม่ควรกำหนดจำนวน การแบ่งส่วนราชการไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่มีการกำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค จำนวนไม่เกิน สิบสองภาค เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรศาลซึ่งมีการแบ่งศาลอุทธรณ์ออกเป็นเก้าภาคเช่นกัน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค จำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน สิบสองภาค

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่า จะมีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะบัญญัติให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดมีอำนาจในการแสวงหา ข้อเท็จจริงก่อนขึ้นไต่สวนได้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่ควรบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดมีอำนาจ ในการแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการมอบหมายให้ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดแสวงหาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีได้

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๒ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๕๓

“มาตรา ๑๕๓ ให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นในสำนักงาน เรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชน ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทนตามมาตรา ๑๒๘

(๓) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๐”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุน ป.ป.ช. ให้ครอบคลุมถึงภารกิจทั้งด้านป้องกัน ด้านการปราบปราม และด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน รวมถึงด้านบริหารจัดการทั่วไปด้วย

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความเห็นดังกล่าวจะสอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๕๔ ที่กำหนดให้นำเงินที่เหลือจ่าย ส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ซึ่งแต่เดิมพอมีเงินงบประมาณเหลือจ่ายไม่ต้องนำส่งเข้ากองทุน สามารถนำมาใช้จ่าย ได้โดยไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ ดังนั้น เมื่อร่างมาตรา ๑๕๔ กำหนดให้เงินงบประมาณที่เหลือจ่าย ในแต่ละปีงบประมาณต้องส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ก็จะทำให้เกิดความโปร่งใสในการใช้จ่ายเงินมากยิ่งขึ้น

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๓ โดยไม่มีการแก้ไข

**มาตรา ๑๕๔**

“มาตรา ๑๕๔ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาตามมาตรา ๑๘๓
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อสมทบเข้ากองทุน ป.ป.ช.
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.
- (๔) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๖ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปี
- (๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.
- (๖) เงินที่รับจากกิจกรรม หรือการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช.

เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้อุทิศให้ก็ได้

เงินและทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.ให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ในส่วนที่ได้มาตาม (๔)ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ด้วย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

**ประเด็นการพิจารณา**

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๕๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

๑) ควรกำหนดข้อยกเว้นในการใช้จ่ายเงินกองทุน ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๑๕๔ วรรคสี่ ให้รวมถึงเงินและทรัพย์สินที่เหลือจ่ายที่โอนมาตามมาตรา ๑๘๓ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถนำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันได้ด้วย

๒) ตามร่างมาตรา ๑๕๔ (๔) ที่กำหนดให้เงินอุดหนุนที่เหลือจ่ายในแต่ละปีของสำนักงาน ป.ป.ช.ให้นำมาเป็นของเงินของกองทุน ป.ป.ช. อาจจะขัดต่อความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช.

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เสนอให้ตัดความใน (๖) ของร่างมาตรา ๑๕๔ ออกทั้งอนุมาตรา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๖ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปีที่บัญญัติให้ส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. นั้น เพื่อให้สามารถที่จะตรวจสอบการใช้จ่ายเงินได้ ซึ่งได้บัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายเงินกองทุน ป.ป.ช. ได้เองอยู่แล้ว ดังนั้น ความที่บัญญัติไว้ใน (๔) จึงไม่ทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขาดความเป็นอิสระในการใช้จ่ายเงินแต่อย่างใด

**มติที่ประชุม**

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๔ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาตามมาตรา ๑๘๓

- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อสมทบเข้ากองทุน ป.ป.ช.  
 (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.  
 (๔) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๖ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปี  
 (๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.

**(๖) เงินที่รับสวทที่สทรวม หรือที่ทรัพย์สินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช./**

เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ทักให้ก็ได้

เงินและทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช. ให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ในส่วนที่ได้มาตาม (๔) ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ด้วย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

**มาตรา ๑๕๙**

“มาตรา ๑๕๙ เจ้าพนักงานของรัฐ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๓ หรือมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าพนักงานของรัฐกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

**ประเด็นการพิจารณา**

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าร่างมาตรา ๑๕๙ ไม่ควรกำหนดให้การดำเนินกิจการหรือการกระทำของคู่สมรสและบุตรตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๕ มีโทษทางอาญา

ประธานกรรมการเสนอแยกฐานความผิดตามร่างมาตรา ๑๒๓ และร่างมาตรา ๑๒๕ ที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๕๙ ออกจากกัน โดยนำมาบัญญัติไว้เป็นคนละมาตราโดยให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๕๙ ไว้ก่อน

**มติที่ประชุม**

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๕๙

**มาตรา ๑๖๘**

“มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๓๓ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

### ประเด็นการพิจารณา

นางซีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีความผิดทางวินัยด้วย

๒) ควรให้บุคคลที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๑๐ ต้องรับโทษตามมาตรานี้ด้วย

๓) ควรให้บุคคลที่ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตตามร่างมาตรา ๔๕ วรรคสาม ต้องรับโทษตามมาตรานี้ด้วย ประธานกรรมการเสนอให้บัญญัติเพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ โดยกำหนดให้บุคคลที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๑๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องรับโทษโดยให้ปรับและปรับเป็นรายวันด้วย

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๘ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยกร่างบทบัญญัติขึ้นมาใหม่อีกหนึ่งมาตรา โดยบัญญัติให้บุคคลที่ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๑๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องรับโทษโดยให้ปรับและปรับเป็นรายวันด้วย

### มาตรา ๑๖๙

“มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๓๕

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ช้อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง หรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท”

### ประเด็นการพิจารณา

นางซีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีข้อยกเว้นของการอนุญาตให้เปิดเผยไว้ ในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และคุ้มครองสิทธิของบุคคล และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ข้อยกเว้นของการอนุญาตให้เปิดเผยนั้น ได้บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๕ แล้ว ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติกรณีข้อยกเว้นการเปิดเผยดังกล่าวไว้ในร่างมาตรา ๑๖๙ อีก

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๙ โดยไม่มีการแก้ไข

**มาตรา ๑๗๑**

“มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน ที่หัวหน้าพนักงานไตสวน คณะกรรมการไตสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือสั่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

**ประเด็นการพิจารณา**

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มความในร่างมาตรา ๑๗๑ โดยบัญญัติให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน เอกสาร และข้อมูลที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำขึ้นหรือที่รวบรวมมาได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้กระทำความผิดโดยการเปิดเผยทรัพย์สิน เอกสาร และข้อมูลที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำขึ้นหรือที่รวบรวมมาได้เสียเอง ก็ต้องรับผิดตามร่างมาตรา ๑๖๙ จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗๑ อีก

**มติที่ประชุม**

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๑ โดยไม่มีการแก้ไข

**มาตรา ๑๗๓**

“มาตรา ๑๗๓ กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๗ หรือมาตรา ๑๖๙ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ”

**ประเด็นการพิจารณา**

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีบทบัญญัติกำหนดความผิดสำหรับบุคคลซึ่งกลั่นแกล้งให้กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้ต้องได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องได้รับโทษตามมาตรานี้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า บุคคลใดกลั่นแกล้งให้กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้ต้องได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ย่อมเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว ประกอบกับในกรณีดังกล่าวได้บัญญัติให้ต้องรับผิดตามร่างมาตรา ๑๗๔ ไว้ด้วยแล้ว ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗๓ อีก

**มติที่ประชุม**

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๓ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๗๔

“มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรใช้ถ้อยคำว่า “บุคคลใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ” ซึ่งจะมีความหมายครอบคลุมถึงกรณีที่มีการกลั่นแกล้งให้บุคคลใดถูกตรวจสอบ หรือถูกสอบสวนด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗๔ เป็นดังนี้ “ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

นอกจากนี้ ตั้งข้อสังเกตว่า โทษที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๗๔ กับโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้น บัญญัติโทษไว้แตกต่างกัน โดยโทษในประมวลกฎหมายอาญากำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี อย่างไรก็ตาม โทษที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗๔ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีนั้นมีความเหมาะสมแล้ว

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

#### มาตรา ๑๗๕

“มาตรา ๑๗๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๗๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชุดปัจจุบันได้รับการสรรหามาโดยใช้คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ซึ่งเป็นกระบวนการโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว การตีความบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและกฎหมายโดยให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนั้น จึงไม่ใช่การตีความตามหลักกฎหมายในกรณีที่มีบทกฎหมายเก่าและใหม่ในเรื่องเดียวกัน

แต่กำหนดรายละเอียดไว้แตกต่างกัน การตีความจึงต้องนำบทกฎหมายในขณะเกิดเหตุมาใช้พิจารณา ซึ่งในกรณีดังกล่าวได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑/๒๕๖๐ ที่วินิจฉัยกรณีของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... มาตรา ๕๖ ที่กำหนดให้ยกเว้นคุณสมบัติบางประการตามรัฐธรรมนูญ มิใช่กรณีที่ร่างมาตรา ๕๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ดังนั้น ควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีผลใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อความมีประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการ

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๕ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๘๓

“มาตรา ๑๘๓ ให้โอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณประจำปีซึ่งเหลือจ่ายและมีได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกย่องกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า เงินและทรัพย์สินเหลือจ่ายที่โอนมาตามร่างมาตรา ๑๘๓ จะนำมาใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้หรือไม่ หากไม่ได้สำนักงาน ป.ป.ช. จะไม่มีเงินคงเหลือสะสมสำหรับนำมาใช้จ่ายในการบริหารงาน หลังจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ (เฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑) สำหรับปีต่อๆ ไปจะไม่มีปัญหา เนื่องจากสามารถนำเงินอุดหนุนตามร่างมาตรา ๑๔๖ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปีมาใช้ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๓ เป็นดังนี้ “ให้โอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณประจำปีซึ่งเหลือจ่ายและมีได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับ บรรดาที่ยังไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องใช้ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๓ ให้โอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณประจำปีซึ่งเหลือจ่ายและมีได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับ บรรดาที่ยังไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องใช้ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”



### มาตรา ๑๘๕

“มาตรา ๑๘๕ ในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด”

### ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ไม่ควรนำระยะเวลาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับกับมูลคดีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับภายใต้อายุความ

๒) ควรมีบทเฉพาะกาลที่ครอบคลุมถึงคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาไปแล้วด้วย เนื่องจากอาจมีปัญหาในการตีความว่าเป็นการบัญญัติความผิดตามกฎหมายใหม่เพื่อยกเลิกกฎหมายเก่าหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า การบัญญัติในบทเฉพาะกาลเพื่อให้ครอบคลุมถึงคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาไปแล้ว โดยบัญญัติความผิดตามกฎหมายใหม่เพื่อยกเลิกความผิดกฎหมายเก่าจะทำได้หรือไม่ เพื่อให้มีผลไปถึงคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาไปแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๒ และมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งถือเป็นหลักนิติธรรม หากการกระทำใดที่กฎหมายใหม่บัญญัติไว้ไม่เป็นความผิดก็ต้องนำมาตรา ๒ และมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ไม่สามารถที่จะบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้” ดังนั้น การบัญญัติความผิดตามกฎหมายใหม่เพื่อยกเลิกกฎหมายเก่า ย่อมไม่ถือว่าเป็นการบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการบัญญัติที่ขัดต่อมาตรา ๒ และมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งหลักการในมาตรา ๒ และมาตรา ๓ ดังกล่าว

ถือเป็นหลักนิติธรรม แม้ลำดับศักดิ์ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจะมีลำดับศักดิ์ของกฎหมายที่สูงกว่าประมวลกฎหมายอาญาก็ตาม แต่จะบัญญัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขัดต่อหลักนิติธรรมไม่ได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ควรบัญญัติในบทเฉพาะกาลรองรับกรณีที่กฎหมายอื่นที่ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบัน ให้หมายความถึง “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ ดังนี้

“มาตรา ... คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น ให้หมายความถึง “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้ยกร่างบทบัญญัติรองรับบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ไว้แล้ว ดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอ้างถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ถือว่าอ้างถึงเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ หมายรวมถึงผู้บริหารท้องถิ่นด้วย แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไม่หมายรวมถึงผู้บริหารท้องถิ่นแต่อย่างใด ดังนั้น ควรกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ด้วย

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ ดังนี้

“มาตรา ... การดำเนินคดีที่ดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำเนินการอยู่ในศาลแล้ว ให้ศาลที่รับไว้พิจารณามีอำนาจดำเนินการต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยให้ถือเสมือนว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีผลใช้บังคับอยู่”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๕ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๑๘๗/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอ้างถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ถือว่าอ้างถึงเจ้าพนักงานของรัฐตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

๓. เพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ ดังนี้

“มาตรา ... การดำเนินคดีที่ดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ช่วยผู้บริหาร ท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำเนินการอยู่ในศาลแล้ว ให้ศาลที่รับไว้พิจารณามีอำนาจดำเนินการต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยให้ถือเสมือนว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีผลใช้บังคับอยู่”

### มาตรา ๑๘๖

“มาตรา ๑๘๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือผู้ช่วยพนักงานไต่สวน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓๙ (๑) จะต้องผ่านการ ฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไต่สวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จ ปริญาโททางกฎหมาย และรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือสำเร็จปริญญาตรี ทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี บรรดาที่ผ่านหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไต่สวนก็ได้”

### ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ในการแต่งตั้ง บุคคลตามร่างมาตรา ๑๘๖ วรรคสอง เห็นควรกำหนดให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวนได้ด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ อาจมีพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีคุณสมบัติในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. คนใดดำรงตำแหน่งผู้ช่วย พนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ก็สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานไต่สวนได้ และหาก ดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ก็สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้า พนักงานไต่สวนได้ตามร่างมาตรา ๑๓๙ วรรคสอง

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง หมายความว่า หากบุคคลใดดำรงตำแหน่งหัวหน้าพนักงาน ไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือผู้ช่วยพนักงานไต่สวน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ใช้บังคับ เมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับก็ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป ซึ่งหากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนคนใดยังไม่มีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๑๓๙ (๑) ก็ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้แก่บุคคลดังกล่าว ส่วนความในร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคสอง จะใช้สำหรับกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ยังไม่เคยดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนมาก่อน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวหาว่า ความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ ประสงค์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีคุณสมบัติตามความในร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคสองบรรดาที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรตามความในร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคหนึ่งแล้ว เป็นพนักงานไตสวนหรือหัวหน้าพนักงานไตสวนได้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรจัดแบ่งการฝึกอบรมออกเป็นสามหลักสูตร คือ หลักสูตรการฝึกอบรมผู้ช่วยพนักงานไตสวน หลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานไตสวน และหลักสูตรการฝึกอบรมหัวหน้าพนักงานไตสวน ซึ่งผู้จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวนต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวก่อนตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ หากพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. คนใดมีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคสอง ก็เปิดโอกาสให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถแต่งตั้งให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวนได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในปัจจุบันคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการไตสวนอยู่แล้ว โดยแบ่งการฝึกอบรมออกเป็นสามหลักสูตร คือ หลักสูตรการฝึกอบรมผู้ช่วยพนักงานไตสวน หลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานไตสวน และหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานไตสวนระดับสูง

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๖ โดยไม่มีการแก้ไข

#### มาตรา ๑๔๗

“มาตรา ๑๔๗ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

#### ประเด็นการพิจารณา

นางซีนสุมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ควรบัญญัติร่างมาตรา ๑๔๗

ให้ครอบคลุมถึงกฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ช. องค์กรกลาง และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่ง คำว่า “ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง” หมายความว่ารวมถึงระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ช. และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย ยกเว้นมติที่หมายความถึงเฉพาะมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... ร่างมาตรา ๑๑๒ บัญญัติว่า “บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติและคำสั่งของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเสมือนระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติและคำสั่งของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๗ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ที่ออกตาม... หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง”

#### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๗ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ที่ออกตาม... หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

จากนั้น นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาทบทวนบทบัญญัติบางมาตราของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติไปแล้วสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

### มาตรา ๑๐๓

“มาตรา ๑๐๓ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นพร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยในกรณียื่นเป็นเอกสารผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้บัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

หลักเกณฑ์ ระยะเวลา การขยายระยะเวลา วิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และหลักฐานประกอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยอาจกำหนดให้ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ การกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงวิวัฒนาการของเทคโนโลยี และกำหนดให้สอดคล้องกับการใช้อิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้เอกสารได้ด้วย ระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นตามกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

(๒) ตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด นอกจาก (๑) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งและเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกสามปีตลอดเวลายังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีตาม (๑) ถ้าพ้นจากตำแหน่งและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งใหม่ภายในหนึ่งเดือน ผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

ในกรณีตาม (๑) (๒) ถ้าเจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน”

### ประเด็นการพิจารณา

นายภัทรธ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการเห็นว่าควรกำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่ง หรือในวันที่พ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่บัญญัติความใน (๑) และ (๒) ตามความข้างต้น เพื่อให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะประกาศกำหนดว่าจะให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในกำหนดเวลาใดต่อไป

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๐๓ โดยไม่มีการแก้ไข

### มาตรา ๕๒

“มาตรา ๕๒ ในการพิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้มีการไต่สวนเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน รวมทั้งที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้ถือว่ารายงานหรือสำนวนดังกล่าว เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามที่กล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง”

### ประเด็นการพิจารณา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเพื่อมีมติว่ารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนมีมูลตามที่กล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม ตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง เป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไป เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องใช้เวลาในการพิจารณาสำนวนเพื่อมีคำวินิจฉัย ดังนั้น ควรขยายระยะเวลาดังกล่าวเป็นสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีการประชุม ตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนรวมทั้งที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้ถือว่า รายงานหรือสำนวนดังกล่าว เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามที่กล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม ตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง”

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า โดยทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาสำนวนการไต่สวนและมีมติว่ากรณีมีมูลหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แต่หากคดีเรื่องใดมีพยานหลักฐานจำนวนมากและเป็นคดีที่มีความซับซ้อน ก็จะมีการสั่งให้พนักงานไต่สวนทำการไต่สวนเพิ่มเติมซึ่งจำเป็นต้องขยายระยะเวลาในการลงมติเพื่อชี้มูลความผิดออกไป

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๒ ในการพิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้มีการไต่สวนเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน รวมทั้งที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้ถือว่ารายงานหรือสำนวนดังกล่าว เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามที่กล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมตามมาตรา ๗๔ วรรคสอง”

### มาตรา ๕๖

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณาหรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในการดำเนินการในเรื่องใด กรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งในเรื่องนั้น ให้ผู้นั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายจะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

#### ประเด็นการพิจารณา

นายภัทรธะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า การคัดค้านกรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ดำเนินการไตสวนในเรื่องใด ควรกำหนดระยะเวลาในการคัดค้านให้ชัดเจน ดังนั้น ควรแก้ไขความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่ทราบหรือปรากฏเหตุแห่งการคัดค้าน โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏเหตุดังกล่าว เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน”



ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การคัดค้าน กรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ดำเนินการไตสวนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถือเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของผู้ถูกกล่าวหาที่ใช้เพื่อ ประวิงเวลาในการวินิจฉัยคดี

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๕๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้กรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไตสวน พิจารณาหรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ใน สถานะกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกัน ทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในการดำเนินการในเรื่องใด กรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงาน ไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งในเรื่องนั้น ให้ผู้นั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการ ดำเนินใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย จะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏเหตุ ดังกล่าว เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ พนักงานไตสวน หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

### มาตรา ๖๘

“มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ปรากฏจากการไตสวนหรือไตสวนเบื้องต้นว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการ โอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหา ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือทรัพย์สิน ที่ได้มาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการรั่วรัยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ความผิดนั้นมีโทษทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจร้องยึดหรืออายัด ทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอรับ ทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

(๒) ในกรณีที่เป็นการทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด แต่ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับกรรการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งถอนการยึดหรืออายัดโดยพลัน รวมทั้งไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้ ทั้งนี้ ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่บุคคลอื่นมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทนด้วย ในกรณีเช่นนั้นผู้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์มีสิทธิพิสูจน์ว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ”

### ประเด็นการพิจารณา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๖๘ (๑) หากกำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์จะเหมาะสมและเกิดความยุติธรรมมากกว่าการกำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา โดยทั่วไปจึงอาจไม่คืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหาสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตลอดเวลา ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยอมผ่อนผันหรือคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยหลักผู้ถูกกล่าวหาจะสามารถนำเรื่องไปฟ้องต่อศาลได้อยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า การพิจารณาคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์จะพิจารณาโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ใช่กระทำโดยกรรมการ ป.ป.ช. คนใดคนหนึ่ง จึงมีความเป็นธรรมพอสมควร นอกจากนี้ โดยทั่วไปคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ประสงค์จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นระยะเวลานาน เนื่องจากทรัพย์สินบางอย่างอาจเสียหายได้ง่ายซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เป็นผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดนั้นต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าว

### มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖๘ โดยไม่มีการแก้ไข

จากนั้น นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ดังนี้

### เหตุผล

“เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในปัจจุบันยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมทั้งเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

**ประเด็นการพิจารณา**

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความว่า “รวมทั้งเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ควรตัดออก เนื่องจากกรณีนี้เป็นเหตุผลของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่การตรากฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เป็นดังนี้

“เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับ**หลักเกณฑ์ในมาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** และ**มาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย**พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** ดังนั้น เพื่อให้**มาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม **รวมทั้งเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ./ ๒๐๐๓** จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

**มติที่ประชุม**

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เป็นดังนี้

“เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับ**หลักเกณฑ์ในมาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** และ**มาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย**พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** ดังนั้น เพื่อให้**มาตรา ๒๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑** สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม **รวมทั้งเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ./ ๒๐๐๓** จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๕ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐีสัจจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์